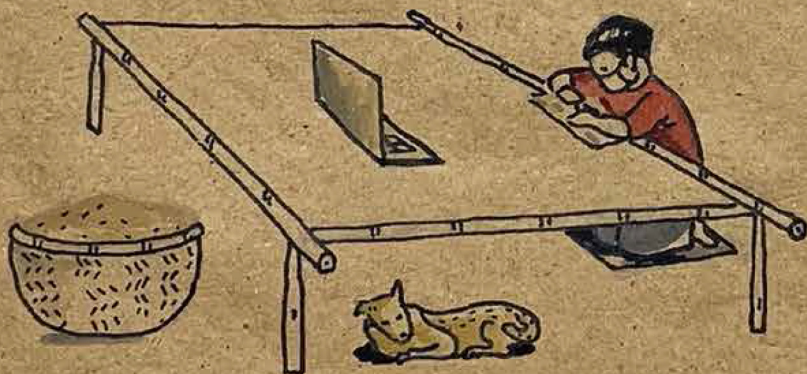

GALERIA

soi tâm để tiếp bước
looking inwards to the outerworld

13.3 - 6.6.2021

với sự tham gia của

Nguyễn Đức Phương

Tammy Nguyễn

Trương Công Tùng

Thảo Nguyên Phan

Bùi Công Khánh

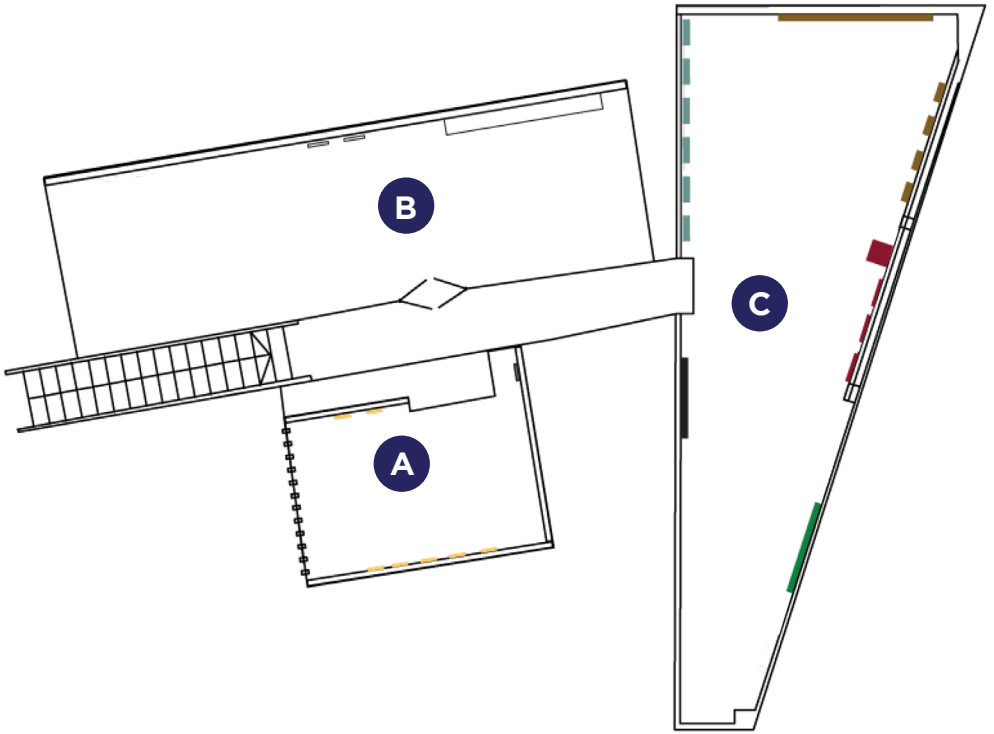
Võ Thuỷ Tiên

Nam Thi

Ngày ngày hối hả trên những cung đường của Sài Gòn, mỗi lo về dịch bệnh dường như đã bị đẩy lùi, không còn cấp thiết. Mặc dù chúng ta không phải tự 'gói gọn' trong căn nhà của mình hay liên tục thấp thỏm, bồn chồn đón chờ thông tin hàng ngày, không thể phủ nhận rằng Covid-19 vẫn đang tác động mạnh mẽ. Dịch bệnh khiến chúng ta loay hoay trước hệ quả kinh tế của thời đại toàn cầu hoá, nỗi dài khoảng cách giữa các vùng địa lý dù chúng ta vẫn 'gặp nhau' trên mạng, ưu tư trước một tương lai không đoán định được. Trong bối cảnh này, The Factory tự hỏi mình rằng chúng tôi là ai, đóng vai trò gì và ở đâu - khi chúng tôi luôn trăn trở với câu hỏi làm sao để tiếp tục duy trì vai trò của một 'bến cảng' - nơi các ý tưởng có thể được cập bến, tập hợp và chia sẻ. Tại sao không nhân cơ hội này, để chúng tôi có thể duy trì công việc của 'những người gìn giữ kí ức?' Chính vì vậy The Factory đã ghi chép lại những câu chuyện của ngày hôm nay bằng ngôn ngữ của sáng tạo nghệ thuật, chia sẻ qua mạng xã hội Facebook & Instagram trong gần một năm qua và luôn mong chờ tới ngày giới thiệu chúng trong triển lãm. Hi vọng rằng khi nhìn lại chúng ta sẽ không chỉ nhớ những câu chuyện buồn mà còn cả những câu chuyện về sự bền bỉ, về sự hài hước, hóm hỉnh trong cách mà chúng ta cùng nhau vượt qua thời khắc khó khăn này.

Hành trình về **"Nhà"** được truyền cảm hứng từ nghệ sĩ Nguyễn Đức Phương, người đã phủ lên những khoảnh khắc của lịch sử mỹ thuật hiện đại lãng kính của việc cách ly, giãn cách xã hội qua ngôn ngữ của hội hoạ đầy duyên dáng và hài hước. Hi vọng rằng đây sẽ là nguồn cảm hứng nho nhỏ cho các bạn để chúng ta có thêm chút hứng khởi cho những bước đường tiếp theo.

HƯỚNG DẪN THAM QUAN

A Nguyễn Đức Phương

B Tammy Nguyễn

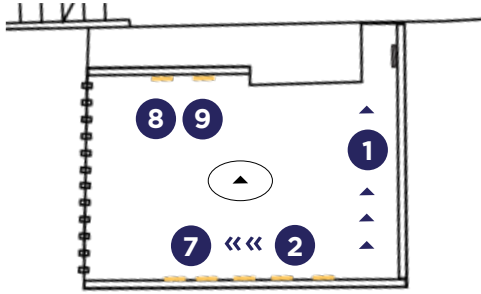
C Trương Công Tùng
Thảo Nguyên Phan
Bùi Công Khánh
Võ Thuỷ Tiên
Nam Thi

GALERIA

**soi tâm để tiếp bước
looking inwards to the outer world**

A NGUYỄN ĐỨC PHƯƠNG

1 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Nguyễn Phan Chánh

2020
Mực trên giấy
20,4 x 28,9 cm
Độc bản

2 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Lê Phổ

2020
Mực, màu nước trên giấy
20,4 x 28,9 cm
Độc bản

3 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Tô Ngọc Vân

2020
Mực, màu nước trên giấy
20,4 x 28,9 cm
Độc bản

4 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Điềm Phùng Thị

2020
Mực, màu nước trên giấy
20,4 x 28,9 cm
Độc bản

5 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Nguyễn Sáng (Đấu vật)

2020
Mực, màu nước trên giấy
28,9 x 20,3 cm
Độc bản

6 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Sỹ Tốt

2020
Mực, màu dạ trên giấy
20,4 x 28,9 cm
Độc bản

7 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Nguyễn Sáng

2020
Mực, màu nước trên giấy
20,4 x 28,9 cm
Độc bản

8 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Nguyễn Tiến Chung

2020
Mực, màu nước trên giấy
21,2 x 28,8 cm
Độc bản

9 Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid - Bùi Xuân Phái (phố Phái)

2020
Mực, màu nước trên giấy
21,2 x 28,8 cm
Độc bản

▲ Các hiện vật mượn từ xưởng của Nguyễn Đức Phương. Nghệ sĩ đã thu thập chúng trong những chuyến đi điền dã của anh khắp các vùng nông thôn, vùng núi phía Bắc. Chúng là nguồn vốn bản địa đã cho anh nhiều gợi ý cũng như cảm hứng sáng tác.

Sử dụng cách vẽ minh họa dí dỏm, nghệ sỹ Nguyễn Đức Phương (Phương giò) phủ lên một số tác phẩm kinh điển của mỹ thuật hiện đại Việt Nam ánh nhìn hài hước của 'thời đại vi-rút', qua đó giới thiệu lại những gương mặt cũng như tác phẩm đã góp phần định hình nền hội hoạ nước nhà.

Không xử lý cầu kì hay cân nhắc quá kĩ lưỡng, Phương giò đơn thuần lựa ra chi tiết 'đỉnh' của một tác phẩm hay xử lý bố cục theo lối 'giãn cách xã hội', cũng có khi thay thế chủ thể trong tranh bằng các bác sĩ, y tá - những nhân vật cột cán của hành trình chống dịch. Chẳng hạn, thay vì cố gắng tái hiện lại một cách chân thực bức vẽ lụa nổi tiếng "Chơi ô ăn quan" của danh hoạ Nguyễn Phan Chánh (xem hình bên dưới), anh chỉ giữ lại ba nhân vật, đặt họ ngồi cách xa nhau nhưng vẫn tuân theo bố cục hướng tâm chuẩn mực của tác phẩm gốc. Cách bóc tách và lược hình này đã giúp diễn giải tinh thần của cô đọng của tác phẩm; khi kết hợp cùng nét vẽ giản dị, mang màu sắc trẻ thơ trong trẻo đã phần nào giúp kéo các tác phẩm của các nghệ sỹ tiền bối từ chỗ xa lạ tới chốn gần gũi thân quen. Bên cạnh đó, chùm tác phẩm dưới tên **Lịch sử mỹ thuật Việt Nam thời Covid** cũng là lời tri ân tinh thần lạc quan, bền bỉ của các nghệ sỹ nói chung trước hoàn cảnh thời cuộc.

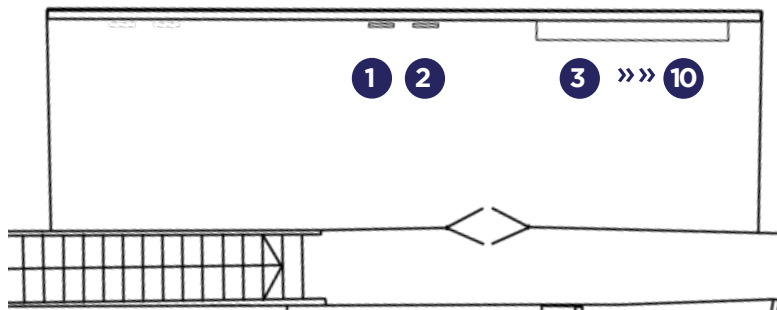

Nguyễn Phan Chánh
Chơi ô ăn quan (1931)
Tranh lụa
58 x 62 cm

TIỂU SỬ

Nguyễn Đức Phương (sn. 1982)

Tốt nghiệp trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam năm 2007, Nguyễn Đức Phương (hay còn gọi là Phương giò) thực hành sáng tạo đa dạng, từ hội hoạ, sắp đặt, tới phục hồi tranh dân gian - cụ thể là dòng tranh Kim Hoàng. Phương giò có mối quan tâm sâu sắc tới văn hoá và mỹ thuật bản địa, thể hiện qua cách anh sử dụng chất liệu địa phương như giấy gió, đất, gốm...; cách tạo hình ước lệ phóng khoáng có phần giản lược, ngây ngô; bố cục đơn tuyến bình đồ; tinh thần hồi cổ nhưng thấm đượm cái hài hước thực tế của cuộc sống đương đại. Anh đã tham gia vào một số triển lãm như: **Toả 2** (2018) tại VCCA, Hà Nội; **Trông trời ngắm thánh** (2017) tại Nhà Sàn Collective, Hà Nội; **Virus** (2011) tại La4uatrième, Creative Lab_Hanoi, Hà Nội. Năm 2018, anh tham gia lưu trú tại A. Farm, TP. HCM.

1 Vô đề_Nghiên cứu hang động,
đen và trắng 1

2020

Mực trên giấy

30,48 x 22,86 cm

Độc bản

2 Vô đề_Nghiên cứu hang động,
đen và trắng 2

2020

Mực trên giấy

30,48 x 22,86 cm

Độc bản

3 Vô đề_Quan sát hòn đá 1

2020

Collage (cắt dán) và mực trên giấy

11,43 x 16,51 cm

Độc bản

4 Vô đề_Quan sát hòn đá 4

2020

Collage (cắt dán) và mực trên giấy

11,43 x 16,51 cm

Độc bản

5 Vô đề_Quan sát hòn đá 3

2020

Collage (cắt dán) và mực trên giấy

11,43 x 16,51 cm

Độc bản

6 Vô đề_Quan sát hòn đá 2

2020

Collage (cắt dán) và mực trên giấy

11,43 x 16,51 cm

Độc bản

7 Vô đề_Nghiên cứu kĩ thuật vẽ Suminagashi 2

2020

Mực trên giấy

24,13 x 17,18 cm

Độc bản

8 Vô đề_Nghiên cứu kĩ thuật vẽ Suminagashi 1

2020

Mực trên giấy

26 x 19,05 cm

Độc bản

9 Vô đề_Quan sát hòn đá, màu nước 1

2020

Màu nước trên giấy

20,32 x 25,4 cm

Độc bản

10 Nha

2020

Màu nước trên giấy

26,4 x 19,6 cm

Độc bản

Mọi thứ bị gián đoạn một cách trầm trọng vào khoảng giữa tháng Ba khi đại dịch Corona 'cập bến' thành phố New York. Ngôi trường nơi tôi giảng dạy nhanh chóng đóng cửa; và gần như chỉ trong đêm, toàn bộ sinh viên và giáo viên chúng tôi chuyển sang học và dạy trực tuyến. Bối rối, chúng tôi không hiểu chuyện gì đang xảy ra, và liệu chúng tôi có còn gặp nhau được nữa không.

Trong lúc đang dọn dẹp đồ đạc để ra về, tôi nhận được một vài 'tin giả'. Người ta nói rằng New York sẽ bị phong tỏa, và khuyến mọi người nên rút tiền mặt và mua đủ lương thực cho vài tuần. Tin giả thì chẳng bao giờ đúng, thế nhưng kệ đồ ăn thức uống vẫn sạch bong, nước rửa tay được bán như tôm tươi với giá 5 đô/chai bé xíu, và chẳng thể tìm mua giấy vệ sinh ở đâu.

Thời gian này, tôi cũng đang chỉnh sửa hoàn thiện bản thảo cho tác phẩm văn xuôi đầu tay của mình, mang tựa ***Phong Nha, quá trình chế tác nụ cười kiểu Mỹ (Phong Nha, the Making of an American Smile)***. Vì chính quyền yêu cầu chúng tôi ở nhà, và vì các deadline vào lúc này chẳng còn ý nghĩa gì nữa, tôi dành thời gian để chuyển thể thể giới ngôn ngữ của 'Phong Nha' thành thị giác. Tôi vẽ bằng phương pháp quan sát - một bài tập không chỉ là cốt lõi đối với người làm việc cùng hình ảnh, mà còn là một thực hành thực sự có tầm quan trọng (nhưng lại hay bị bỏ qua hoặc không được rèn luyện đến nơi đến chốn). Phương pháp quan sát này đòi hỏi ở tôi một sự nhìn-có-tinh-lao-động. Thực hành này thực chất lại cho phép tôi học hỏi và tiếp cận các khu vực trong tầm nhìn mà chẳng trí tưởng tượng hay trí tuệ nào có thể.

Vậy, trong thời khắc bất biến này, việc thực hành phương pháp quan sát trong không gian studio yên tĩnh giúp mang lại điều gì? Tôi ngẫm nghĩ về câu hỏi này suốt, trong lúc chứng kiến NASA và SpaceX phóng tên lửa thương mại lên không trung, trong lúc ngay đây dưới mặt đất, xung đột và các cuộc biểu tình cùng lúc diễn ra. Quan sát không chỉ quan trọng đối với thực hành của một nghệ sĩ, mà còn cốt yếu trong thực hành đạo đức của một con người. Những hình ảnh nhìn về Trái đất từ không trung giúp ta nhận ra một sự thật đơn giản đến kinh ngạc: chúng ta - loài người - không đặc biệt đến mức như vậy. Tương tự, đại dịch Corona, cũng như những tác phẩm hội họa của tôi, được sáng tác bằng phương pháp quan sát, đã mở ra cho tôi một cách thức khác hơn, khiêm tốn hơn trong việc nhìn nhận lại Tự nhiên.

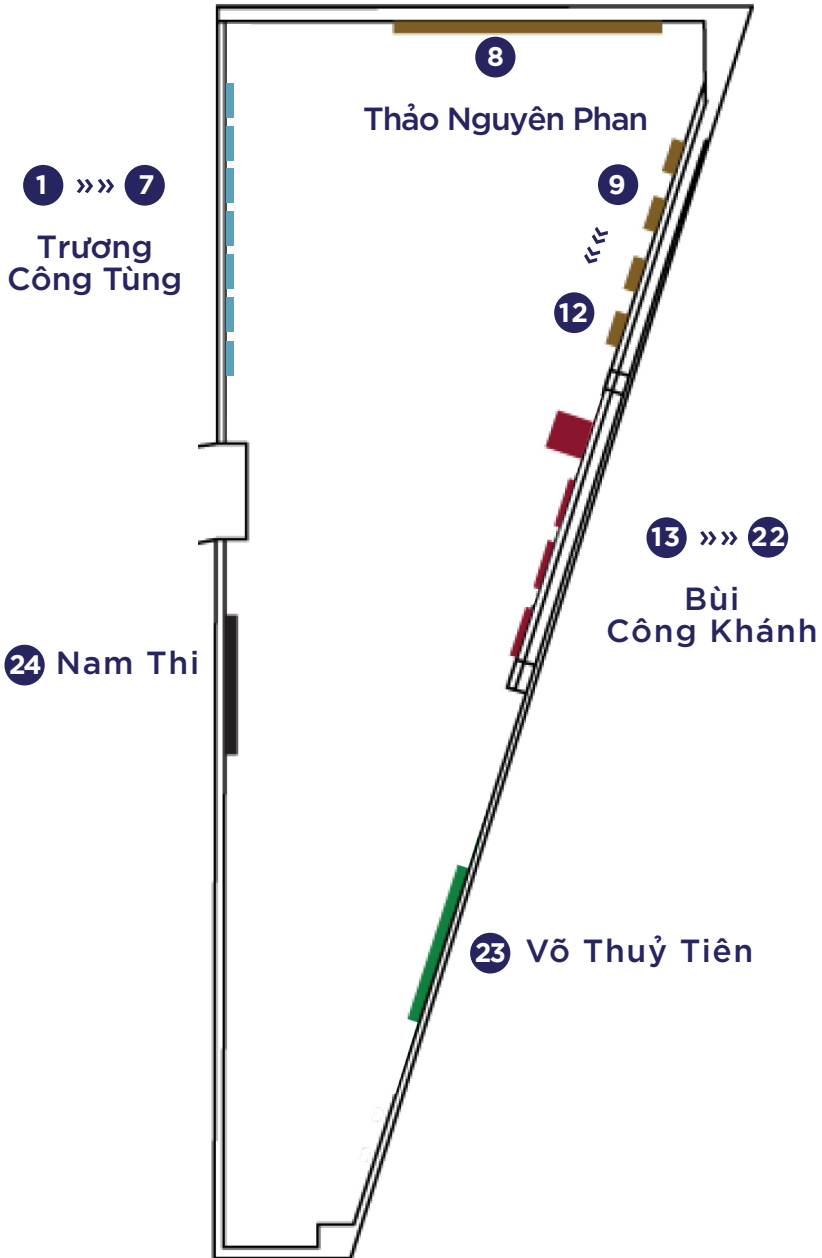
Tammy Nguyễn
New York, 2020

* Âm thanh vắng vắng trong căn phòng này là lời tâm tình của Tammy Nguyễn về loạt tác phẩm của cô lần này. Là người Mỹ gốc Việt, Tammy đã rất cố gắng để có thể chia sẻ bằng Tiếng Việt nhưng do sự hạn chế về từ vựng, cô đã không thể chia sẻ câu chuyện của mình thấu đáo. Một phần quan trọng nhất đã được Tammy viết lại ở trên đây, phần còn lại là những đoạn tán gẫu về thực hành nghệ thuật nói chung và tầm quan trọng của việc 'quan sát' trong đời sống thường nhật.

TIỂU SỬ

Tammy Nguyễn (sn. 1984, New York) là nghệ sĩ đa phương tiện thực hành với hội họa, in lụa và làm sách. Giao thoa các thực tế địa chính trị với đa dạng yếu tố giả tưởng, phương pháp sáng tạo của Tammy tiếp cận những câu chuyện lịch sử ít được biết đến - thông qua quá trình kết hợp các trần thuật mang tính huyền thoại với ngôn ngữ của nghệ thuật thị giác. Cô là người sáng lập nhà in độc lập Passenger Pigeon Press, là nơi hội tụ thành quả của các nhà khoa học, phóng viên, người viết sáng tạo và nghệ sĩ, từ đó phát triển các dự án đa ngành. Sinh ra tại San Francisco, Tammy nhận bằng Cử nhân Mỹ Thuật từ trường Cooper Union vào năm 2007. Một năm sau đó, cô nhận học bổng Fulbright để nghiên cứu về nghệ thuật sơn mài ở Việt Nam, nơi cô dành ba năm tiếp theo làm việc tại một công ty gốm sứ. Năm 2013 cô nhận bằng Thạc sĩ Mỹ Thuật từ ĐH Yale, và năm 2014, học bổng từ quỹ Van Lier từ Wave Hill. Tammy đã từng triển lãm tại Bảo tàng Rubin, Bảo tàng Mỹ Thuật TP.HCM, Bảo tàng Bronx và một số địa điểm khác. Tác phẩm của cô được lưu trữ trong bộ sưu tập của ĐH Yale, Bảo tàng nghệ thuật Philadelphia, Thư viện MIT, Bảo tàng nghệ thuật Seattle, Thư viện trung tâm nghệ thuật Walker và Thư viện của Bảo tàng nghệ thuật đương đại MOMA.

C

TRƯỜNG CÔNG TÙNG

1 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 1

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

2 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 2

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

3 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 3

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

4 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 4

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

5 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 5

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

6 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 6

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

7 Tiếng Vọng từ 'Thời Trục' 7

2020

Mực, chì, màu nước trên giấy Mylar

(8 lớp), hộp đèn

35,6 x 27 x 3,5cm

Độc bản

Mỗi ngày một tác phẩm, liên tục trong 7 ngày, Tùng gửi tới The Factory những ghi chép thị giác về quá trình làm việc của anh trong những ngày cả nước thực hiện giãn cách. Nghệ sỹ tìm lại những bức vẽ trước đó, nhặt nhanh thêm từ các trang sách, chi tiết trong đời sống thường nhật, trên internet và qua tri tưởng tượng, biến hoá hình ảnh lên giấy trong và chồng 8 lớp lên nhau, tạo thành một trục thị giác biến hoá. Nhặt kí thị giác này tiếp nối mối quan tâm của Tùng tới thế giới thực ngồn ngộn thông tin, hỗn độn và dễ gây xao nhãng; việc Tùng luôn quan sát các hiện tượng thiên nhiên ‘bất thường’, những dự báo siêu nhiên,... Chẳng hạn trong bức hình đầu tiên (*Tiếng vọng từ ‘Thời Trục’ 1*), Tùng đan cài hình ảnh con người (bàn tay, người đứng cúi đầu, nhóm người tụ họp ở bốn góc bức vẽ) cùng với các từ khoá như ‘côn trùng’, ‘nhân loại’, ‘thời gian’, ‘vùng đất’ và các mũi tên điều hướng tựa như kí hiệu trong các bản đồ địa lí và lịch sử quân sự. Khác với các tác phẩm hội hoạ sơn dầu như ta vẫn thường thấy (nơi quá trình vẽ bị khuất lấp bởi các lớp sơn trên đã đè lên), từng lớp chữ, hình vẽ, mảng màu của Tùng đều hiện lên trên bề mặt tác phẩm, phơi bày trước mắt người xem hành trình tìm tòi của nghệ sỹ.

Đặt tên cho loạt tác phẩm là *Tiếng vọng từ ‘Thời Trục’*, Tùng được truyền cảm hứng từ một bài viết của dịch giả Bùi Văn Nam Sơn liên quan tới khái niệm về ‘Thời Trục’. Trong đó, dịch giả so sánh quan niệm này của triết gia Hamvas Bélas trong quyển “Minh Triết Thiêng Liêng” và quan niệm về ‘Thời Trục’ của Karl Jaspers. Theo Jaspers: ‘Thời Trục’ là cơ sở cho việc thông hiểu và chấp nhận lẫn nhau giữa các nền văn hóa: “càng lùi xa về ‘Thời Trục’, ta càng thấy thân thuộc nhau hơn, gần gũi nhau hơn”. Dù dị biệt về đức tin và nhân chủng, nhìn và hiểu người khác giúp ta hiểu rõ hơn về chính mình. Theo Hamvas: ‘Thời Trục’ tự nó không phải là một sự phát triển tự tại và tự lập, mà là một triệu chứng: sản phẩm của quá trình hỗn loạn và suy đồi vô tiền khoáng hậu! Nó quả thật là một biến đổi có tầm vóc thời đại, nhưng theo nghĩa của sự sụp đổ và phá vỡ trật tự... Thế giới ta đang sống ngày nay luôn bất trắc, có muôn ngàn tầng lớp vật chất che lấp đi những giá trị nhân văn, lòng trắc ẩn. Trương Công Tùng cho rằng:

Tiếng Vọng từ ‘Thời Trục’ giống như một dàn nhạc ở xa, nó thường trêu người hé lộ với chúng ta những nốt hoặc những đoạn nhạc rời rạc. Tuy nhiên không bao giờ cho chúng ta biết tổng hòa của những nốt nhạc đó, qua muôn ngàn tầng lớp vật chất bụi mờ che phủ tâm trí. Thiết nghĩ cần một tinh thần lắng nghe, thức nhận và thấu hiểu để cùng khám phá ra bí mật của các giai điệu ẩn giấu ấy đang nghe được trọn vẹn bản nhạc với tất cả...

TIỂU SỬ

Trương Công Tùng (sn. 1986) là một nghệ sỹ thị giác sống và làm việc tại Tp. Hồ Chí Minh. Sinh ra tại Đắk Lắk, Tây Nguyên trong một gia đình nông dân chung sống với các nhóm dân tộc ít người khác nhau, Trương Công Tùng sau đó chuyển vào sống tại Sài Gòn trong những năm đầu tuổi 20. Anh đã chứng kiến sự thay đổi nhanh chóng về kinh tế, chính trị, xã hội và môi trường ở cả nông thôn và thành thị – là kết quả của quá trình hiện đại hóa xoay quanh những ham muốn và nhu cầu của con người. Vì thế, thông qua thực hành nghệ thuật của mình, Công Tùng tìm kiếm những lý giải về sự phi lý trong lý trí và hành động của con người trước thiên nhiên, qua những hoàn cảnh anh tiếp xúc ngoài đời thực, và qua cả những thông tin anh thu thập được từ thế giới ảo của internet, từ những cuốn sách khoa học cổ, những tài liệu về vũ trụ học, triết học v.v. Các tác phẩm đa tầng lớp của Công Tùng thường được/bị thao túng và thay hình đổi dạng bởi tự nhiên và con người. Tuy xuất hiện như những câu chuyện mạch lạc, tác phẩm của anh vẫn chủ đích khiến người xem lúng túng trước các hình ảnh, thông tin và sự kiện liên tục chuyển động. Công Tùng đã từng triển lãm tác phẩm tại Para Site (Hong Kông), Dhaka Art Summit (Bangladesh), Đài Bắc 2016 và SeMa 2014.

THẢO NGUYÊN PHAN

8 Vô đề

2020

Video 1 kênh, màu, âm thanh 27s

9 Bài kiểm tra mắt số 01

Từ series *Giáo dục một nhà thơ 2020*

2014-đang tiếp tục

Sơn dầu trên thẻ kiểm tra mắt của hãng keystone

18 x 8.5cm

10 Bài kiểm tra mắt số 02

Từ series *Giáo dục một nhà thơ 2020*

2014-đang tiếp tục

Sơn dầu trên thẻ kiểm tra mắt của hãng keystone

18 x 8.5cm

11 Bài kiểm tra mắt số 03

Từ series *Giáo dục một nhà thơ 2020*

2014-đang tiếp tục

Sơn dầu trên thẻ kiểm tra mắt của hãng keystone

18 x 8.5cm

12 Bài kiểm tra mắt số 04

Từ series *Giáo dục một nhà thơ 2020*

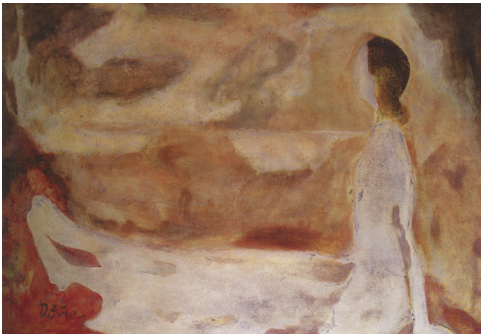
2014-đang tiếp tục

Sơn dầu trên thẻ kiểm tra mắt của hãng keystone

18 x 8.5cm

Những phác thảo bỏ rơi

Quãng thời gian giãn cách xã hội, lạ lùng, phi lý, mà thật quý báu. Tôi quyết định trở nên KHÔNG, đó là trạng thái tĩnh tại, ngồi yên, không tạo ra những kế hoạch, không phải hoàn thành một việc cụ thể gì. Tôi chiêm nghiệm những tác phẩm nghệ thuật của những nghệ sỹ đã tạo dấu ấn lên thực hành của mình. Trong đó, có một tác phẩm hội họa sơn mài, mà tôi đã được chiêm ngưỡng tận mắt một lần trong một bộ sưu tập tư nhân. Đó là bức *Thiếu nữ bên hồ* của Dương Bích Liên. Thiếu nữ với chiếc khăn choàng, có lẽ là cuối thu, đầu đông, và đương nhiên đó chính là Hà Nội trong một buổi chiều vàng ối vắng, cô độc và đầy ám ảnh. Chất sơn mài của Dương Bích Liên không lộng lẫy vàng son như Nguyễn Gia Trí, mà giản kiệm trong chất liệu, sóng sánh và mong manh trong cách thể hiện, đó là cách thể hiện của một tâm hồn lãng mạn, có lẽ mang hơi hướng tiểu tư sản tiền chiến, có phần lỗi thời, yếu ớt như một sợi tơ mảnh, đầy tiếc nuối cho vẻ thanh tân của một thời tàn.

Dương Bích Liên

Thiếu nữ bên hồ

Sơn mài

70 x 100cm

Thuộc bộ sưu tập tư nhân

Và những người đi trước ấy, thời gian mà tác phẩm của họ bị bỏ rơi, bị vùi trong những góc nhà, nóc tủ, những kệ ẩm thấp, là không phải vài tháng, như chúng ta đang rất bồn chồn lúc này, mà nhiều năm, có thể vài năm, vài chục năm. Rất nhiều gương mặt văn nghệ của nhiều thời kỳ, chế độ, bị chôn vùi trong những ‘sổ bụi’ (mượn Trần Dần). Tôi tự nhủ mình phải học từ sự kiên nhẫn đến xót thương đó. Do đó, thay vì tạo ra những tác phẩm mới, tôi bắt đầu việc sắp xếp lại phác thảo đầy bụi, những dự án nẹp mình trong mục “linh tinh” của ổ cứng, với HOME, tôi xin phép được chọn và chia sẻ những tác phẩm chưa hoàn thiện, những ý tưởng dở dang, những phác thảo vụng về, nhưng được nhìn với một lăng kính mới với hy vọng được tạo ra cơ hội cho một cách đọc khác, một cách cảm nhận khác.

Video 8

Một video ngắn cơn mưa đầu tiên của Sài Gòn trong năm 2020, nhìn từ ngoại ô thành phố. Những con kênh dày đặc dừa nước và dây leo cuối cùng - về hoang sơ thẳng thốt chờ bị san phẳng để phục vụ cho những khu đô thị thanh tân, những dự án địa ốc mới mẻ với cảnh quan công viên cây xanh đều tập kè ô và bờ cỏ xanh được cắt tỉa gọn gàng. Quay bằng điện thoại. Một nhật ký hình ảnh hằng ngày. Tôi suy nghĩ về cơn khát nước ngọt ở thủ phủ hoa trái miền tây, và một tương lai bấp bênh của thể hệ chúng ta.

Tác phẩm 09 -> 12

Từ năm 2013, tôi bắt đầu vẽ lên những vật liệu vốn có một lịch sử nhất định. Trên những trang sách cổ với Đắc Lộ Viễn Du, với tấm lát phim X-ray cho series *Nhìn xuống*, và với những tác phẩm sơn dầu này, được vẽ lên những tấm thẻ kiểm tra thị giác do hãng Keystone phát hành vào đầu đến giữa thế kỷ 20. Những tấm thẻ với kỹ thuật stereo view được phổ biến trong thư ban sơ của nhiếp ảnh. Tôi vẽ sơn dầu chồng lên thẻ, nhằm tạo diễn ngôn mới về sự bất khả của thị giác trong việc tiếp cận vấn đề một cách toàn diện, bởi mỗi cá thể lại nhận thức theo muôn hình vạn trạng những lăng kính khác nhau.

TIỂU SỬ

Thảo Nguyễn Phan (hiện sống và làm việc tại TP. Hồ Chí Minh) được đào tạo là một họa sỹ, hiện hoạt động như một nghệ sỹ đa phương tiện thực hành với video, hội họa và sắp đặt. Qua văn chương, triết học và cuộc sống thường nhật, Nguyên quan sát và tìm hiểu những mơ hồ trong lịch sử, truyền thống và phong tục xã hội. Cô bắt đầu làm việc với phim khi theo học Chương trình Thạc sỹ nghệ thuật ở Chicago.

Cô đã tham gia vào các triển lãm cá nhân và triển lãm nhóm tại WIELS (Brussels, 2020), Bảo tàng Nghệ thuật Rockbund (Thượng Hải, 2019); Lyon Biennale (Lyon, 2019); Sharjah Biennial (Sharjah Art Foundation, 2019); Gemäldegalerie (Berlin, 2018); Dhaka Art Summit (2018); Para Site (Hong Kong, 2018); The Factory Contemporary Arts Centre (TP. Hồ Chí Minh, 2017); Nhà Sàn Collective (Hà Nội, 2017); và Bétonsalon (Paris, 2016). Cô được chọn vào chung kết Giải thưởng Nghệ thuật Hugo Boss Asia năm 2019. Bên cạnh hoạt động như một nghệ sỹ đa phương tiện, Thảo Nguyễn còn là thành viên đồng sáng lập nhóm Lao động Nghệ thuật (Art Labor) cùng với Trương Công Tùng và Arlette Quỳnh-Anh Trần, với các dự án nghệ thuật liên ngành đi đôi với việc hỗ trợ công đồng địa phương. Hiện tại, Thảo Nguyễn đặc biệt quan tâm tới việc mở rộng khái niệm “theatrical fields” (tạm dịch: miền sân khấu) qua các thực hành trình diễn cử chỉ và hình ảnh chuyển động. Năm 2016, đã nhận giải thưởng của chương trình The Rolex Mentor and Protégé Arts Initiative, cũng như hỗ trợ chuyên môn từ Joan Jonas - nghệ sỹ trình diễn và video lừng danh thế giới, hiện đang sinh sống và làm việc tại New York.

BÙI CÔNG KHÁNH

13 Đọc tin trên điện thoại

2020

Chì trên giấy

18 x 25cm

Độc bản

14 Bay đêm

2020

Chì trên giấy

18 x 25cm

Độc bản

15 Cô đơn

2020

Chì trên giấy

13 x 21cm

Độc bản

16 Lịch sử nhạc Jazz

2020

Chì trên giấy

18 x 25cm

Độc bản

17 Nấu ăn

2020

Chì trên giấy

18 x 25cm

Độc bản

18 Xem phim trên điện thoại

2020

Chì trên giấy

18 x 25cm

Độc bản

19 Cảm nhận về virus corona

2020

Chì trên giấy

18 x 25cm

Độc bản

20 Song Hi

2020

Màu nước trên giấy

30 x 42cm

Độc bản

21 Mỗi tâm giao

2020

Màu nước trên giấy

30 x 42cm

Độc bản

22 Tư liệu cá nhân của nghệ sĩ

Video thuật lại sự hình thành của một bức vẽ chì trên nền nhạc ca khúc đầu tay nghệ sĩ sáng tác và hát cùng người bạn đời

Thời điểm cách ly bắt buộc, tôi có may mắn là được tìm hiểu về lịch sử âm nhạc qua các thời kỳ (cổ điển, baroque, lãng mạn, âm nhạc thế kỉ 20 và 21) và được học những kiến thức cơ bản như đọc những kí hiệu trên một bản nhạc, xướng âm, đọc nhịp...và học sáng tác một bài hát. Bên cạnh việc học chơi piano cổ điển từ hai người bạn là những nhà hoạt động âm nhạc chuyên nghiệp tôi còn có dịp dạy cho họ những kiến thức cơ bản về mỹ thuật và kể cả thực hành ví dụ như học vẽ hình hoạ, học pha màu, vẽ kí hoạ chì và màu nước. Cứ như vậy chúng tôi hỗ trợ nhau, học hỏi lẫn nhau để những ngày tự cách ly của chúng tôi trôi qua một cách hữu ích.

Trong thời điểm dịch bệnh tôi có cảm giác mọi thứ đã thay đổi, mặc dù đã có sự chuẩn bị về mặt tâm lí nhưng chúng ta không thể lường trước được hậu quả của nó. Dịch cúm virus corona đã làm thay đổi mọi thứ, bên cạnh những tổn hại về nhân mạng và kinh tế nó đã làm cho chúng ta phải suy nghĩ lại tất cả mọi việc, về vai trò và ý thức của mỗi cá nhân đối với tập thể và ngược lại.

Tôi đã có nhiều thời gian để nghĩ về sự sống và cái chết, về những mối quan hệ, sự quan tâm của bản thân đối với những người chung quanh. Tôi đọc thật chậm những cuốn sách, nghe kỹ một bản concerto để tách lớp từng nhạc cụ. Bởi vì mọi thứ như đứng im, hoàn toàn không có một sự hồi thúc nào vì thế mà sâu lắng. Để ghi lại những cảm xúc đang thay đổi đó bằng sự quan sát mọi thứ chung quanh từ hữu hình đến vô hình, mắt tôi nhìn bóng nắng đổ dài qua chiếc giường cũ, tai tôi lắng nghe tiếng chim hót trong vườn buổi sớm mai, lỗ mũi tôi hít thở hơi sương lạnh đang bao phủ chung quanh, tôi ngửi được mùi của cỏ non, mùi của rơm rạ mốc meo, mùi phân chim bồ câu dưới mái nhà. Tôi cầm lấy bút chì và ghi lại hết những cảm nhận đó trên trang giấy trắng. Hôm nay vừa đúng 3 tuần tôi chưa bước ra khỏi nhà.

Đà Lạt tháng 3 & 4 năm 2020

Bùi Công Khánh

TIỂU SỬ

Bùi Công Khánh (sn. 1972, Đà Nẵng)

Là một trong những nghệ sĩ Việt Nam đầu tiên tạo được tiếng vang quốc tế trong những năm 1990, với các trình diễn đặt câu hỏi về giới hạn của tiếng nói cá nhân trong xã hội, Bùi Công Khánh còn sử dụng nhiều chất liệu khác trong thực hành của mình, như: tranh vẽ, điêu khắc, sắp đặt, phim, và phác thảo. Mang tính thách thức, đồng thời nên thơ, nghệ thuật của anh ngày một phát triển bề dày và chiều sâu, thể hiện thái độ nghiêm túc với nghiên cứu lịch sử, cùng sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa đào tạo mỹ thuật truyền thống và phương pháp/thực hành nghệ thuật có tính biện luận, vị niệm. Các tác phẩm của Khánh đã được triển lãm rộng rãi tại Đông Nam Á và trên thế giới. Các dự án gần đây của anh bao gồm: 'An Atlas of Mirrors - Singapore Biennale 2016', Bảo tàng Nghệ thuật Singapore, Singapore, 2016; 'Lạc Chốn' (triển lãm cá nhân), Sàn Art và The Factory, TP. Hồ Chí Minh, 2016; 'Fortress Temple' (triển lãm cá nhân), 10 Chancery Lane Gallery, Hong Kong, 2015; 'Mắt Quay: Nghệ thuật từ Đông Nam Á', Arter, Istanbul, 2014; 'Concept, Context, Contestation: Art and the Collective in South East Asia', BACC, Bangkok (triển lãm lưu động), 2013-2015; 6th Asia Pacific Triennial of Contemporary Art, Queensland Gallery of Modern Art, Brisbane, 2009.

VỖ THUYẾT TIÊN

22 Tập [thở]

2020

Trình chiếu video tập thơ viết trên hóa đơn mua đồ

Quan sát đời thường. Tỉnh lại cảm xúc. Chữ - tìm, viết. Lương tâm, thay áo mới. Hành động, cấu trúc mới. Nói về tác phẩm mới của mình, Thuý Tiên chia sẻ:

Tôi bắt đầu tập thơ này vào đầu tháng Tư năm 2020, giai đoạn Việt Nam đang trải qua làn sóng đầu tiên của đại dịch, và chúng tôi được yêu cầu hạn chế ra khỏi nhà. Trước dịch bệnh, tôi đã quyết định chỉ kiếm sống ở sân sau nhà mình, vì vậy mà, một cách chủ động, tôi tự đẩy mình vào trạng thái ấy [trạng thái tự-cô lập]. Những việc tôi có thể làm, ngoài sống, là chăm sóc cho gia đình và quan sát. Việc sống diễn ra với việc tập sống, tập thở và tập những thói quen khác mà trước đây (chúng) tôi đánh mất. Tôi đã tập thở thể chất thông qua yoga, bơi lội và lái xe (thở trong điều kiện có áp lực). Trong hành trình này, tôi đã thu nhận được kha khá thứ, nhất là trong một trạng huống đặc biệt như những gì đang diễn ra.

Tập thơ là sự phối ngẫu cả về phương pháp và chất liệu...Chất liệu là số từ ngữ mà tôi lượm lặt được mỗi ngày, (thông qua quan sát, hay khi tôi và gia đình ra ngoài để mua đồ ăn/vật phẩm) và đặt vào trong một cuốn sổ. Sau đó tôi phân chúng một cách ngẫu nhiên thành những nhóm nhỏ, từ đó phối chúng thành những chương thơ bao gồm những bài thơ gạch đầu dòng.

Việc viết các dòng thơ gạch đầu dòng ráp nối với nhau lặp đi lặp lại như việc tập thở, do đó mà tập thơ có tên *tập [thở]* (tiếng Anh là *bullet p[oems]*, tức thơ gạch đầu dòng).

TIỂU SỬ

Sinh tại Phan Thiết, bắt đầu sống và làm việc tại TP. HCM từ năm 2003, tốt nghiệp cử nhân nghệ thuật Đại học Kiến Trúc thành phố Hồ Chí Minh, Tiên Võ được coi là một “tắc kè hoa sáng tạo”, kiêm đồng thời 3 vai trò: giám đốc sáng tạo/tác giả/nghệ sĩ hình ảnh. Thực hành của cô diễn ra ở nhiều phương tiện khác nhau, bao gồm nhiếp ảnh, kể chuyện, sách, minh họa, hình động, phim, trong đó nhiếp ảnh thường xuyên xuất hiện. Cô đã xuất bản cuốn sách thiếu nhi đầu tay ‘The Alphabet I Found in Mom’s Kitchen’ (2017). Một số triển lãm nhóm mà cô đã tham gia bao gồm ‘Good 50×70’ (Milan, Ý, 2010); ‘I Love My City, My People’ (Sài Gòn, Việt Nam, 2013).

NAM THI

23 Cách ly sạch

2020

Thơ viết tay trên giấy

Qua *Cách ly Sạch*, Nam Thi (sinh sống và làm việc tại Sài Gòn) lần về Hà Nội - quê hương anh - trong những ngày đầu khi thành phố bị 'phong tỏa'. Để ngẫm nghĩ, về cuộc đời của Hà Nội - giờ đã đổi thay; về cuộc đời của người Hà Nội - tạm thời xa nhau. Trong những suy tư thơ mộng của Thi, cơ thể xa cách bởi giãn cách xã hội, nhưng cũng nhờ thế mà tim kể tim, gần hơn. Đồng thời, qua đó mà đời dễ thở hơn, người sống 'sạch' hơn. Những ngày tháng cách ly rồi cũng sẽ qua, và rồi ta có học được gì? Ta sẽ tiếp tục sống tử tốn, suy ngẫm chậm rãi? Hay sẽ quay lại với những nỗi ám ảnh của đời sống công nghiệp?

TIỂU SỬ

Nam Thi sinh năm 1994 tại Hà Nội, tốt nghiệp chuyên ngành Triết học (Học viện Báo chí và Tuyên truyền) và hiện là editor tại tạp chí L'Officiel Vietnam. Nam Thi quan niệm: "Trong gian khó tôi tị nạn vào thơ". Thơ là không gian cấp cứu của tâm tư. Nam Thi thực-hành-thơ với tinh thần phơi lòng mình một cách kín đáo bằng cấu trúc chữ gợi hình tượng. Với Nam Thi, sáng tác thơ là sáng tác chữ. Thơ cho phép chữ được giải phóng mình khỏi tính-tiêu-dùng, đứng độc lập như một thực thể tự do biểu hình, biểu nghĩa, biểu cảm mà không bị quy định bởi bất kỳ đường biên khái niệm. Thi để chữ va đập, lạ hoá, hoặc đôi khi gợi lại từ thân quen nhưng bị đóng khung một nét nghĩa, để chữ được chuyển động. Năm 2019, hai bài thơ của Nam Thi được lựa chọn và đăng tải trên ấn phẩm nghệ thuật thuộc khuôn khổ liên hoan phim 'Subtitle: Southeast Asian Short Film Festival' tại Chicago (Mỹ). Tết 2020, Nam Thi lần đầu thực hiện dự án cá nhân 'Đêm Diễn Thơ' với việc thể nghiệm kết hợp Thơ và nhạc Indie.

VỀ THE FACTORY

Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory ('The Factory') là trung tâm nghệ thuật đầu tiên tại Việt Nam dành riêng cho nghệ thuật đương đại. Chúng tôi, một tổ chức tư nhân hoạt động độc lập, tập trung vào các hoạt động văn hoá liên ngành nhằm giới thiệu và nâng cao kiến thức về nghệ thuật đương đại cũng như các dòng chảy văn hoá trong quá khứ và hiện tại ở Việt Nam. The Factory, với mô hình hoạt động như một doanh nghiệp xã hội, còn có một phòng đọc mở cửa cho công chúng gồm nhiều tài liệu mang tính giáo dục về nghệ thuật, một không gian mở cho thuê, đi kèm với một quán cà phê và nhà hàng. Mọi doanh thu từ việc bán tác phẩm nghệ thuật và các hoạt động kinh doanh của chúng tôi đều được sử dụng để hỗ trợ kinh phí cho các triển lãm và chương trình cộng đồng tại đây. www.factoryartscentre.com.